

Держпідтримка фермерів-2020: напрями та перелік документів для отримання

Уряд затвердив порядок отримання держпідтримки фермерами та кооперативами, у яких вони беруть участь відповідно до бюджетної програми 1201150 «Фінансова підтримка сільгосптоваровиробників». Постановою № 447 «Про внесення змін до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для надання фінансової підтримки розвитку фермерських господарств» КМУ визначив порядок отримання держпідтримки за основними напрямками. Постанова №447 вносить зміни до постанови КМУ №106 від 07.02.2008 року, яка передбачала держпідтримку в попередні роки. Проаналізував обидві постанови та визначив перелік документів, які необхідно зібрати фермерам для отримання участі у програмі фінпідтримки.

На які напрями та програми передбачено кошти

6 напрямів держпідтримки-2020:

На реалізацію програми у держбюджеті передбачено 4 млрд грн. Розподілом коштів за програмою займається МЕРТ. Фінансування має здійснюватися відповідно до Постанови КМУ від 19.02.2020 № 109 та за наказом Мінекономрозвитку від 10.04.2020 року №687 за **6 напрямками**:

1. Державна підтримка розвитку тваринництва та переробки сільськогосподарської продукції – 1 млрд грн.
2. Фінансова підтримка розвитку фермерських господарств – 380 млн грн.
3. Часткова компенсація вартості сільськогосподарської техніки та обладнання вітчизняного виробництва – 1 млрд грн.
4. Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі шляхом здешевлення кредитів – 1,2 млрд грн.
5. Фінансова підтримка розвитку садівництва, виноградарства та хмелярства – 400 млн грн.
6. Надання сімейним фермерським господарствам додаткової фінансової підтримки через механізм доплати на користь застрахованих осіб – членів/голови сімейного фермерського господарства єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування – 20 млн грн.

Дотації та компенсації:

До основної програми додано спеціальну бюджетну дотацію за **утримання корів** молочного напрямку продуктивності фермерському господарству, у власності якого перебуває від **5 корів**, ідентифікованих та зареєстрованих відповідно до законодавства.

Фермери можуть отримати часткову компенсацію витрат, пов'язаних із наданими с/г **дорадчими послугами** (у розмірі **90%** вартості, але не більш ніж **10 тис. грн**), надається на умовах та в порядку, визначеними Мінекономіки.

Повернення боргу-2019:

У 2020 році це відмінено, однак видаватимуть кошти за програмою 2019 року для тих, хто подав до 1 вересня 2019-го заявки, але не встиг своєчасно отримати за напрямами:

- часткова компенсація вартості насіння;
- бюджетна субсидія на одиницю оброблюваних угідь (1 гектар) для фермерських господарств (окрім новостворених).

Також повертатимуть кошти за невиконаними торішніми програмами:

- часткова компенсація вартості придбаної с/г техніки та обладнання вітчизняного виробництва;
- здешевлення кредитів.

Хто поза програмою:

Однозначно не можуть отримати держпідтримку кандидати, які належать до таких категорій:

- їх визнано або порушено справу про банкрутство чи перебувають на стадії ліквідації;
- раніше були спіймані на фактах незаконного одержання або нецільового використання бюджетних коштів;
- не здійснювали господарську діяльність протягом трьох попередніх років (окрім новостворених);
- мають заборгованість із платежів, контроль за збором яких покладено на контролюючі органи, а також за регіональними та місцевими програмами, Укрдержфондом;
- бюджетна субсидія на одиницю оброблюваних угідь (1 гектар) не надається фермерським господарствам, які мають прострочену заборгованість перед

Укрдержфондом та його регіональними відділеннями за бюджетною програмою «Надання кредитів фермерським господарствам».

Як отримати держпідтримку?

1. Фінансова підтримка за загальною програмою надається:

- фермерському господарству, у власності та/або користуванні якого перебуває не більш ніж 500 га земель с/г призначення та яке має чистий дохід за 2019 рік менше за 15 млн грн;
- сільськогосподарському обслуговуючому кооперативу, який має не менш ніж 20 членів та принаймні одне фермерське господарство, а також у власності та користуванні кожної фізичної особи не більше як 100 га земель с/г призначення;
- сільськогосподарському обслуговуючому кооперативу, до складу якого входять одне і більше фермерських господарств, із землею до 500 га та доходом менше за 15 млн грн і фізособи, які мають землі або тварин, ідентифікованих відповідно до законодавства.

Фінансова підтримка надається через уповноважені банки, котрі підписали з Мінекономіки Меморандум про загальні засади співробітництва та через які здійснюється виплата пенсій, грошової допомоги та заробітної плати працівникам бюджетних установ (Постанова КМУ від 26.09.2001 №1231).

Документи для отримання держпідтримки за загальною програмою:

Для отримання держпідтримки до уповноваженого банку у паперовій або електронній формі подаються заявка та підтвердні документи. (Подаються оригінали й належним чином засвідчені копії документів. Форми заявок для отримання фінансової підтримки визначаються Мінекономіки):

- копію статуту фермерського господарства (для юридичної особи) або копію договору (декларації) про створення сімейного фермерського господарства (для фермерських господарств, які створені без набуття статусу юридичної особи відповідно до статті 81 ЗУ «Про фермерське господарство», або копію статуту с/г кооперативу та список його членів, дійсний на дату подання заявки;
- одну із таких форм відомостей з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно, які підтверджують право власності та/або користування земельною ділянкою;
- стосовно земель фермерського господарства як юридичної особи — для земельних ділянок, котрі перебувають у власності та/або користуванні фермерського господарства, або земельних ділянок, які перебувають у

користуванні голови фермерського господарства, наданих йому із земель державної або комунальної власності для ведення фермерського господарства;

- стосовно земель фермерського господарства, створеного без набуття статусу юридичної особи відповідно до статті 81 Закону України «Про фермерське господарство» — для земельних ділянок, які перебувають у власності та/або користуванні членів фермерського господарства;
- копію фінансового документа, яка підтверджує наявність чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній рік (для фермерського господарства), а фермерські господарства, які зареєстровані в поточному році — копію фінансового звіту або податкову декларацію платника податку за останній звітний період;
- довідку, чинну на дату подання заявки, про відсутність заборгованості з платежів, контроль за справлянням яких покладено на контролюючі органи, в паперовій або електронній формі;
- довідку, видану Укрдержфондом у довільній формі та чинну на дату подання заявки, про відсутність простроченої заборгованості.

2. Здешевлення с/г кредитів

Компенсація надається одержувачам за нараховані та сплачені у поточному році відсотки за користування кредитами у розмірі **1,5** облікової ставки Національного банку, що діє на дату нарахування відсотків, але не вище від розміру, передбаченого кредитним договором, зменшеним на 1 відсотковий пункт.

Компенсації підлягають відсоткові ставки за кредитом:

- залученим до одного року, обсяг якого не перевищує 500 тис. грн, для покриття виробничих витрат;
- залученим до 3 років, обсяг якого не перевищує 9 млн грн, для придбання основних засобів с/г виробництва, здійснення витрат, пов'язаних із будівництвом і реконструкцією виробничих об'єктів сільськогосподарського призначення.

Документи для отримання компенсації за кредитами:

Для отримання компенсації подаються ті ж самі документи, що й для отримання держпідтримки за загальною програмою із відповідною заявкою про компенсацію до банку, з яким укладено кредитний договір.

Компенсація здійснюється щомісяця виходячи із суми фактично сплачених одержувачем державному банку відсотків за відповідний період згідно із кредитним договором з урахуванням вимог, визначених абзацом другим цього пункту.

У разі коли одержувач у визначені строки подав належним чином оформлені заявку та підтвердні документи для отримання компенсації, уповноважений банк прийняв їх до виконання й здійснив перерахунки вчасно, а компенсація виплачена не в повному обсязі через незалежні від одержувача причини, компенсація виплачується за рахунок коштів, передбачених на наступний бюджетний період. Уповноважений банк складає окремий реєстр одержувачів компенсації і подає його до МЕРТ. Форму реєстру затверджує МЕРТ.

3. Компенсація за вітчизняну с/г техніку

Часткова компенсація вартості придбаної с/г техніки та обладнання вітчизняного виробництва надається фермерським господарствам на безповоротній основі у розмірі **40%** вартості придбаної техніки та обладнання без урахування ПДВ, зазначеної в акті приймання-передачі та інших документах, що підтверджують оплату через державний банк.

За бюджетною програмою «Фінансова підтримка сільгосптоваровиробників» надається підтримка розподіляється:

- за напрямом «Часткова компенсація вартості сільськогосподарської техніки та обладнання вітчизняного виробництва» у розмірі 25% вартості;
- за напрямом «Фінансова підтримка розвитку фермерських господарств» у розмірі 15% вартості.

Документи для отримання компенсації за с/г техніку:

Для отримання компенсації техніки та обладнання фермерські господарства подають до банку:

- загальний пакет документів за програмою для фермерів;
- додатково надають державному банку копію статуту фермерського господарства (для юридичної особи) або копію договору про створення сімейного фермерського господарства (для фермерських господарств, що

створені без набуття статусу юридичної особи відповідно до статті 81 Закону України «Про фермерське господарство».

4. Бюджетна дотація за утримання 5 і більше корів

Спеціальна бюджетна дотація за утримання корів молочного напрямку продуктивності надається на безповоротній основі фермерському господарству, у власності якого перебуває від 5 корів, ідентифікованих і зареєстрованих відповідно до законодавства, за кожен наявну станом на 1 липня 2020 року корову в розмірі 5 тис. грн, але не більше від 250 тис. грн.

Документи для отримання дотації на корів

Для отримання дотації за утримання корів фермерські господарства до 1 жовтня (станом на 1 липня поточного року) подають до Мінекономіки документи:

- загальний пакет документів за програмою для фермерів;
- заявку;
- довідку про відкриття поточного рахунка, видану банком;
- витяг з Єдиного державного реєстру тварин, виданий в установленому порядку.

Процедура отримання держпідтримки:

Комісія Мінекономрозвитку до 25 жовтня поточного року на підставі поданих документів та інформації з Єдиного державного реєстру тварин визначає обсяг дотації за утримання корів за кожним фермерським господарством і формує реєстр фермерських господарств — одержувачів дотації за утримання корів. МЕРТ на підставі реєстру затверджує розподіл бюджетних коштів між фермерськими господарствами, пропорційно нарахованим сумах дотації за утримання корів, і в межах обсягу відкритих бюджетних асигнувань протягом 15 робочих днів, але не пізніше 10 грудня поточного року спрямовує бюджетні кошти на їхні рахунки, відкриті у банках.

5. Держпідтримка с/г кооперативів

Фінансова підтримка с/г обслуговуючих кооперативів надається кооперативам молочарського та плодово-ягідного напрямів діяльності на придбання обладнання для зберігання й переробки с/г продукції.

Кооператив може скористатися фінансовою підтримкою протягом бюджетного року кілька разів. Подаються оригінали та копії документів, засвідчені підписом уповноваженої особи кооперативу.

Документи для отримання держпідтримки кооперативам:

Для отримання фінансової підтримки кооператив до 1 жовтня 2020 року подає до одного із уповноважених банків, крім вище перелічених документів, які подають фермерські господарства, ще такі документи:

- інформацію від адміністратора Єдиного державного реєстру тварин про власників і наявну кількість ідентифікованого та зареєстрованого в установленому порядку поголів'я корів (кіз, овець) станом на 1 січня 2020 року (щодо членів кооперативів, які здійснюють діяльність у галузі тваринництва);
- інформацію з Державного реєстру потужностей операторів ринку про наявність відповідних потужностей (щодо членів кооперативів із заготівлі та переробки продукції бджільництва);
- відомості з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно, що підтверджують право власності та/або користування земельною ділянкою для кооперативу (щодо членів кооперативів, які провадять діяльність у галузі рослинництва);
- баланс і звіт про фінансові результати за останній звітний період за встановленою формою, а кооперативи, зареєстровані у поточному році — копію фінансового звіту за останній звітний період, що передуює поданню заявки, за встановленою формою;
- копію договору з постачальником техніки та обладнання;
- копію платіжного доручення (у разі компенсації кредиту — про сплату 30 відсотків вартості техніки та обладнання, у разі компенсації вартості — про оплату 100 відсотків їхньої вартості);
- акт приймання-передачі техніки та/або обладнання;
- копію видаткової накладної;
- свідоцтво про реєстрацію транспортного засобу та/або машини (якщо техніка підлягає обов'язковій державній або відомчій реєстрації).

Процедура отримання держпідтримки:

Уповноважені банки протягом 30 календарних днів формують реєстри кооперативів та щомісяця до 10 числа подають їх до Мінекономіки, граничний строк подання реєстрів — 1 листопада. Форми реєстрів визначає Мінекономіки. Міністерство економіки в межах бюджетних коштів затверджує розподіл бюджетних коштів і протягом 15 робочих днів перераховує їх уповноваженим банкам:

- у разі компенсації кредиту — щомісяця до 25 числа;
- у разі компенсації вартості — до 1 серпня та до 10 грудня.

Уповноважені банки протягом 3 банківських днів з дати отримання коштів від Мінекономіки перераховують їх на поточні рахунки кооперативів. Кооперативи протягом 3 років щороку до 15 квітня подають Мінекономіки інформацію про стан використання техніки та обладнання, придбаних із використанням бюджетних коштів, за формою, визначеною Мінекономіки.

У разі надання у користування третім особам або відчуження придбаних з державною підтримкою техніки та обладнання до закінчення трирічного строку їх експлуатації (в тому числі у зв'язку з ліквідацією, злиттям, приєднанням, поділом, перетворенням) кооператив повертає використані бюджетні кошти і протягом трьох років від дати виявлення факту порушення позбавляється права на отримання фінансової підтримки.

6. Компенсація вартості насіння-2019

За напрямком програми 2019 року, яка більше не діє у 2020 році «часткова компенсація вартості насіння» для тих, хто подавав документи до листопада 2019 року передбачене покриття. Виділятимуться кошти на отримання часткової компенсації вартості закупленого у суб'єктів насінництва насіння сільськогосподарських рослин вітчизняної селекції категорій базове, сертифіковане (у розмірі 80% вартості насіння без урахування сум податку на додану вартість, але не більше 30 тис. грн. на одне господарство).

Документи для отримання компенсації за насіння:

(мали бути подані у 2019 р.)

Одержувачі окрім базового пакету документів мали подати до державного банку копії:

- сертифіката, що засвідчує сортові якості насіння;
- сертифіката, що засвідчує посівні якості насіння;
- платіжного доручення про оплату за насіння;

- накладної (товарно-транспортної накладної) на придбане насіння;
- акта про висів придбаного насіння за формою, затвердженою МінАПК у 2019 році.

У період дії програми у 2019 році перелік одержувачів держпідтримки створював МінАПК, зараз ці функції покладено на МЕРТ.

7. Бюджетна субсидія на одиницю оброблених угідь-2019

У разі подання заявок та пакету документів у 2019 році, має бути виплачено бюджетну субсидію на одиницю оброблених угідь (1 гектар). Виняток: субсидія не надається, якщо фермерське господарство має прострочену заборгованість перед Укрдержфондом та його регіональними відділеннями за бюджетною програмою «Надання кредитів фермерським господарствам».